

Datum
2023-06-08
Diarienummer
GYVF-2023-1538

Bilaga 2

Remiss Kommunfullmäktiges reglementen för nämnderna - en översyn

Förslag på synpunkter på remissförslaget för redovisning i rapporteringssystemet Stratsys

Analys

Nuvarande reglemente för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden antogs av kommunfullmäktige 2021-09-30, § 268. Remissförslaget reglemente (fortsättningsvis kallat remissförslaget) är helt omarbetat jämfört med tidigare versioner av reglemente, med den största skillnaden att remissförslaget nu omfattar samtliga nämnder. Syftet är bland annat att öka likvärdigheten och rättssäkerheten genom att ha ett stadsövergripande och samlat styrdokument för samtliga nämnder och styrelsen.

Utifrån vad som har framgått i bilaga 1, skillnader i remissförslaget för kommunfullmäktiges reglemente för nämnderna jämfört med nuvarande reglemente, kan det konstateras att den största förändringen är kopplat till att remissförslaget nu omfattar samtliga nämnder och att förändringarna i stort syftat till att minska detaljbeskrivningen av nämndernas verksamheter, omformulering och förenkling/tillgänglighetsanpassning av tidigare paragrafer, uppdrag och ansvar och att generalisera densamma. Remissförslaget innehåller dock inga förändringar i nämndens huvudsakliga ansvarsområden eller dess verksamhet och uppdrag jämfört med tidigare.

Remissförslaget innehåller information kopplat till nämndernas arbetsformer, vilket i sig innebär att nämndens arbetsordning behöver revideras utifrån de förändringarna som framgår i remissförslaget reglemente. Stadskontoret har varit tydliga med att nämndernas egna arbetsordningar kan agera som en komplettering till remissförslaget reglemente, men får inte strida mot det eller annan nationell lagstiftning.

Remissförslaget begränsar möjligheten för ej tjänstgörande ersättare att uttrycka sina åsikter i skrift i jämförelse med nuvarande reglemente, då protokollsanteckningar och särskilda yttranden ej likställs i nuvarande reglemente. Ej tjänstgörande ersättare kunde uttrycka sina åsikter genom protokollsanteckningar i nuvarande reglemente vilket upphör i remissförslaget reglemente.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ser positivt på att reglementet blir ett samlat styrdokument och delar stadskontorets bild av att rättssäkerheten och likvärdigheten ökar av att nämnderna har samma formuleringar kopplat till exempelvis gemensamma samverkans- och arbetsformer, personuppgifts-, IT-, lokalförsörjnings- och arbetsgivaransvar samt gemensamma krav på verksamhetsredovisning. Översynen och tillgängligheten ökar också i samband med att reglementena samlas. Dock anser förvaltningen att vissa revideringar eller kompletteringar behöver tillkomma i remissförslaget, som framgår av nedan och som föreslås uppdras åt förvaltningen att lyftas i remissvaret i rapporteringssystemet Stratsys i de fält som är lämpliga.

Synpunkter över remissförslaget Kommunfullmäktiges reglemente för nämnderna

Kapitel 1

I nuvarande reglemente för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden § 13 nämns bland annat att nämnden ska fullgöra de uppdrag som kommunstyrelsen, på uppdrag av kommunfullmäktige, överlämnat till dem. I remissförslaget första paragraf tydliggörs inte detta. Även om det kan anses uppenbart att kommunstyrelsen ålägger nämnden uppdrag, på uppdrag av kommunfullmäktige som verkställande nämnd, anser gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att det kan specificeras antingen i förarbetena till reglementet eller i själva reglementet för att tydliggöra kommunstyrelsens roll i ansvarsutkrävningen gentemot nämnden.

§ 3 tydliggör nämndens skyldigheter att så långt som möjligt lämna den information och de underlag en annan nämnd behöver i sin verksamhet, så länge det inte är sekretessbelagt. Även om det kan anses uppenbart anser gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att Malmö stads råd, utskott, presidier eller beredningar även omfattas av denna skyldighet, vilket kan specificeras i förarbetena till reglementet eller i själva reglementet i sig.

I § 4 sjätte och sjunde punkten klargör rektorns och verksamhetschefens (för nämndens hälso- och sjukvård) skyldigheter att hantera vissa ledningsuppgifter enligt lag. Någon liknande lydelse finns däremot inte för skolchefen, vars ledningsuppgifter framgår enligt skollagens 2 kapitel, 8 §. Enligt skollagen ska huvudmannen utse skolchefen för sin verksamhet. Det är gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens åsikt att reglementet ska klargöra denna skyldighet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden noterar att § 10 i nämndens nuvarande reglemente innehåller bestämmelser om handläggningen kring bidrag till organisationer eller hanteringen av fonder/stiftelser, utöver det som anges kring nämndens möjlighet att träffa överenskommelse med annan om utförande av uppgifter som ankommer på gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Någon liknande lydelse noteras inte i remissförslaget. I jämförelse hade det kunnat hanteras i remissförslaget § 7 som lyfter just överenskommelse med fysiska och juridiska personer, dock enbart kopplat till utförande av uppgift av annan, eller i exempelvis remissförslaget andra kapitel § 25 där bland annat nämndens rätt att fastställa och handläggaren ärenden om bidrag till enskild huvudman benämns.

Kapitel 2

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden sorteras, tillsammans med förskolenämnden och grundskolenämnden, under kategorin "Skolnämnderna" i det andra kapitlet. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ställer sig något kritiska till benämningen "Skolnämnderna" då nämnderna inte enbart bedriver skolverksamhet. En mer korrekt beskrivning, anser nämnden, är "utbildningsnämnderna".

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedriver i dagsläget uppdragsutbildningar inom befintlig verksamhet. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser möjlighet till att detta förtydligas genom § 24 som en egen mening efter "Nämnden får bedriva yrkeshögskola." Förslag till formulering är: "Nämnden får bedriva uppdragsutbildningar inom verksamhetens omfattning och inriktning". Utbildningsformen regleras inte i skollagen men regleras genom lagen (1991:1109) om uppdragsutbildning i vissa fall, där gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser ett behov av att erbjuda sådana utbildningar för att möta framtidens behov på arbetsmarknaden.

§ 25 punkt 3 innehåller begreppet ”särskild utbildning för vuxna”, vilket ska ändras till ”anpassad utbildning för vuxna”, i samband med ändringen av skollagen 2023-07-02.

I övrigt har inga förändringar gjorts kopplat till nämndens ansvarsområde. Nämnden ser heller inget behov av förändringar kopplat till dess ansvarsområde.

Kapitel 3

Med anledning av att kapitlet innehåller tydligare arbetsformer för nämnden som tidigare har framkommit i gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsordning kommer gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden behöva genomföra en revidering av densamma för att inte strida mot vad som framgår i reglementet. De delar som kvarstår i nämndens arbetsordning kommer att fungera som kompletterande material till de arbetsformer som framgår av reglementet, i de delar nämnden anser att förtydligande behövs.

§ 2 tydliggör ordförandes utslagsröst i utskottet, vilket också tydliggörs i kommunallagen kopplat till hur beslut fattas i nämnd. Detsamma lyfts dock inte i kapitlets § 11 när det kommer till nämndens beslutsgång. I vissa fall innehåller reglementet hänvisningar till kommunallagen genom olika förtydliganden eller utökade beskrivningar, exempelvis genom beslutsgången i § 11. Men i vissa fall innehåller inte reglementet de uppgifter som framgår av kommunallagen, där ordförandes utslagsröst i nämnd är ett exempel. Detta skapar en otydlighet i vad som gäller kopplat till hur sammanträdet ska gå till, även om kommunallagens bestämmelser såklart alltid gäller. För att öka tydligheten bör reglementet innehålla ett förtydligande med hänvisning till kommunallagens bestämmelser i hur ärenden ska avgöras.

Bland annat § 4 nämner begreppet ”särskilda skäl”. Begreppet förklaras dock inte ytterligare. Begreppets definition varierar såklart beroende på dess kontext, men det är otydligt på vilka grunder exempelvis ordförande kan avgöra om en ledamot kan närvara digitalt eller ej - med hänvisning till ”särskilda skäl”. En tydligare definition är önskvärd i förarbetena till reglementet.

§ 9 innehåller begreppet ”styrkebalans” när det kommer till ersättares eventuella tjänstgöring. Vad begreppet däremot innebär förklaras dock inte vidare i remissförslaget. Då begreppet är föremål för tolkning behövs ett klagörande i förarbetena till reglementet då det i slutändan kan innebära att rättssäkerheten äventyras vid inkallelse av ej behörig tjänstgörande ersättare, utifrån dess egentliga innebörd.

Paragrafen innehåller också en ny mening som inte har funnits med tidigare: ”En ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna men har inte rätt att delta i beslutet eller att få sin mening antecknad i protokoll”. I nuvarande reglemente för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges dock denna möjlighet, då § 35 möjliggör för ej tjänstgörande ersättare att få sin mening antecknad till protokollet genom en så kallad protokollsanteckning. Detta likställs inte med ett särskilt yttrande, som regleras särskilt i § 34. Det görs olika bedömningar i om särskilda yttrande och protokollsanteckningar avser samma sak eller ej bland de svenska kommunerna, med hänvisning till vad som framgår i kommunallagen om kommunfullmäktiges möjliga beslut om ersättares möjlighet att få sin mening antecknad till protokollet. I vissa fall ses ett särskilt yttrande exempelvis som ett stöd till beslutet, men att ledamoten vill utveckla sin ståndpunkt skriftligen i ärendet. En protokollsanteckning avser en kort meningsyttring som anges direkt i protokollsutdraget. I andra fall ses de vara samma sak,

med hänvisning till det första exemplet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden konstaterar att tillfällen protokollsanteckningar utnyttjats på är få.

Däremot bedömer gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att begränsningen för ej tjänstgörande ersättare att inte längre få sin mening antecknad till protokollet kan innebära en för stor inskränkning i allmänhetens insyn i vad partier som enbart har en plats i nämnd eller utskott som ersättare, och inte som ordinarie ledamot (i de fall det teoretiskt skulle kunna uppstå) faktiskt tycker i sakfrågan. Detta är inte ett problem för partier som både har plats som ledamöter och ersättare i nämnd, då ledamöterna för partiet kan avge särskilda yttranden.

§ 15 nämner att beslut som fattas med stöd av delegation undertecknas av den som fattat beslutet och kontrasigneras av den som utses att göra detta. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ställer sig dock frågande till om det för det första är praktiskt genomförbart att delegationsbeslut ska signeras av två individer, och i andra fall om det är genomförbart i de fall beslutsfattaren är densamma som utför beslutet. Nuvarande rutin för signering av delegationsbeslut inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är att delegaten signerar sitt delegationsbeslut själv. I många fall är delegationsbesluten inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens omfattade i volymer, vilket innefattar en utökad administration i hanteringen av delegationsbesluten. Ska delegationsbeslutet numer även kontrasigneras innebär det även ytterligare administration i form av förändrade mallar, rutiner och riktlinjer för hantering av delegationsbeslut. Om Malmö stad går över till digital signering av delegationsbeslut inom en snar framtid är den administrativa hanteringen inte fullt lika omfattande som vid hanteringen av delegationsbeslut per papper. Men gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ställer sig frågande till vad syftet med kontrasignering av delegationsbeslut är och om syftet överträffar den administrativa tyngd som ankommer nämnden.

Övriga synpunkter

I kapitel 3 benämns ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande på flera olika sätt. I vissa fall i plural, eller som en funktion (presidiet). Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser dock att en likartad benämning på ordförandena är att föredra då begreppsvariationen skapar otydlighet i vem eller vilka som avses i vissa fall.

Framtida revideringar av reglementets paragrafer i kapitel 2 kommer innebära att samtliga efterföljande paragrafer i kapitlet justeras därefter, vilket i sig påverkar respektive nämnds specifika paragrafnummer. För att förhindra detta kan reglementet struktureras i fler kapitel per respektive nämnd. Justeringar av paragrafer inom de olika kapitlen påverkar då inte efterföljande nämnders paragrafnummer i samma utsträckning. Detta måste dock ställas i relation till syftet med att ha ett lättöverskådligt reglemente med mindre uppdelningar.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser positivt på att reglementet blir ett samlat styrdokument för samtliga nämnder och styrelsen och anser att likvärdigheten, tillgängligheten och rättssäkerheten kommer att öka genom dess införande.

Philip Nilsson
Utredningssekreterare